

י"ז באדר א', התשע"ד

17 פברואר 2014

מס' חוזר: 5/14

הנדון: מתן אישור רפואי לחזרה למוסד חינוכי/מעון בגין מחלה מדבקת

תת יחידה המפיצה: המחלקה לאם ולילד

מילות מפתח: אישורים רפואיים, מניעת מחלות מדבקות

רקע:

הדבקה והעברת מחלות מדבקות נפוצה במסגרות חינוכיות וקבוצתיות אחרות בהם שוהים ילדים במשך שעות רבות ביום. האמצעים בהם ניתן למזער העברה של מחלות מדבקות הם:

- א. חיסון הילדים במועד
- ב. שמירה על היגיינה נאותה, ובפרט רחיצת ידיים במים וסבון
- ג. הרחקת ילדים/צוות מדבקים מהמסגרת לתקופה בהם הם עלולים להדביק אחרים.

מטרה:

חוזר זה בה להנחות את רופאים העובדים בבתי חולים ובקהילה וצוותי בריאות העובדים במוסדות חינוך ומעונות היום לגבי הכללים להרחקת ילדים ממוסדות אלה על רקע תחלואה במחלה מדבקת. יש להדגיש כי ביקור סדיר במוסד חינוכי ומסגרות לגיל הרך הינו ערך חשוב, ועל כן יש להימנע מהרחקת ילד בגין חשש למחלה מדבקת שלא לצורך. הנחיות החוזר גובשו בשיתוף עם מומחי איגוד רופאי הילדים.

מועד תחולה: 1.10.2013

חלות: רופאים בבתי חולים ובקהילה.

ההנחיות:

משרד החינוך ומשרד הכלכלה דורשים אישור רפואי לחזרה למסגרת החינוכית מהוריו של ילד הנעדר מהמסגרת יותר מ-4 ימים. על הרופא המטפל מוטלת החובה לספק אישור זה, בתנאי שמצב הילד מאפשר זאת. במקרים בהם הילד סבל ממחלה מדבקת, האישור לחזרה למסגרת החינוכית יינתן רק כאשר הילד עבר את תקופת ההדבקה. להלן פירוט של ההנחיות:

1. מצבי בריאות שאינם מחייבים היעדרות מהמוסד החינוכי **ולא מומלץ להרחיק** בגינם תלמידים:
  - א. מחלות שאינן מלוות בחום והכוללות את הסימפטומים הקלים הבאים: נזלת, כאב גרון, שיעול או דלקת אוזניים.

- ב. דלקת קלה לא מוגלתית בלחמית העין (עין אדומה המלווה בהפרשה שקופה ללא חום וללא כאב בעין).
- ג. פריחה ללא חום וללא שינוי בהתנהגות.
- ד. זיהום חשוד או מוכח ב- Parvovirus B19 (erythema infectiosum) בחולה שאינו מדוכא חיסון.
- ה. מצב נשאות של הפטיטיס B או C
- ו. זיהום ב-HIV.
- ז. במחלות כגון: מחלת הנשיקות הנגרמת ע"י נגיף מסוג אפשטיין-בר (EBV), ציטומגלווירוס (CMV) או שלבקת חוגרת (הרפס זוסטר) במידה וניתן לכסות את הנגעים.
2. מצבי בריאות שמחייבים היעדרות או הרחקה של תלמידים מהמוסד החינוכי:
תלמיד לא יגיע למוסד החינוכי במקרים בהם הוא סובל ממחלה זיהומית מדבקת עד אשר תחלוף תקופת ההדבקה.
ילד המפתח סימני מחלה בעת שהותו במעון או במוסד החינוכי על האחראים במוסד לבודד הילד משאר הילדים במידת האפשר ולהודיע להורים על מנת שיחזירו לביתו. ילד שנשלח הביתה ממעון בגין הופעת סימני מחלה לא ישוב למעון בטרם יעברו 24 שעות מתום יום פעילות. הרופא רשאי להמציא אישור על חזרה מוקדם יותר אם הוא סבור כי הילד יכול מבחינה בריאותית ואינו סובל ממחלה מדבקת.
הטבלה שבנספח 1 מפרטת את המצבים/מחלות ותקופת ההרחקה המומלצת מביה"ס/מסגרת טיפולית.
3. רשימת המחלות והמצבים המתוארים בחוזר מתייחסת למצבים שכיחים ואינה מלאה. לפרטים נוספים וכן ליעוץ במצבים שונים יש לפנות ללשכת הבריאות באזורכם.

בברכה,

ד"ר ליזה רובין
מנהלת המחלקה לאם וילד

פירוט המחלות ותקופת ההרחקה המומלצת מהמסגרת החינוכית

מחלות העוברות דרך מערכת הנשימה ו/או מגע		
תקופת הרחקה של הילד החולה	תקופת ההדבקה (יכולת הילד להדביק אחרים)	המחלה
אין צורך	לא ידוע	CMV
אין צורך	לא ידוע	מחלת הנשיקה (EBV)
עד אשר כל הפצעים התייבשו והגלידו, בדרך כלל 5 ימים מיום הופעת הפריחה	כ-1-2 ימים לפני הופעת הפריחה ועד כ-5 ימים אחריה	אבעבועות רוח
לפחות 5 ימים מיום הופעת הפריחה	כ-7 ימים לפני הופעת הפריחה ועד 5 ימים אחריה	אדמת
לפחות 24 שעות לאחר התחלת טיפול אנטיביוטי ולא לפני חלוף התסמינים. ללא טיפול הדבקה עלולה להמשך 3 שבועות	1-3 ימים לפני הופעת התסמינים	דלקת גרון הנגרמת על ידי סטרפטוקוקים
עד ההחלמה ובתנאי שקיבל טיפול אנטיביוטי	החל מ-7 ימים לפני הופעת סימני המחלה, ועד 24 שעות מתחילת קבלת טיפול אנטיביוטי מתאים	דלקת קרום המוח חיידקית (לדוגמא מנינגוקוקוס, פנוימוקוקוס, Hib)
עד ההחלמה	משתנה	דלקת קרום המוח נגיפי
לפחות 24 שעות לאחר חלוף החום		חום 38°C ומעלה
עד היעלמות הנפיחות או לפחות 5 ימים מתחילת הנפיחות בבלוטות הרוק	7 ימים לפני ועד 9 ימים אחרי הופעת סימני המחלה	חזרת
לפחות 4 ימים לאחר הופעת הפריחה	זמן קצר לפני הופעת הסימנים הראשוניים (בד"כ כ-4 ימים לפני הופעת הפריחה ועד 4 ימים אחרי הופעתה)	חצבת
עד אשר כל הפצעים התייבשו		מחלת הפה והטלפיים (hand foot and mouth disease)
אין צורך		נגיף פרוו-וירוס 19 Parvovirus
רק במידה וכל עוד יש חום, ועד להתייבשות כל הפצעים	3-5 ימים לפני הופעת התסמינים	נגיף הקוקסקי
אישור הרופא המטפל. החולה בדרך כלל אינו מדבק כשבועיים לאחר תחילת טיפול תרופתי	יכולת ההדבקה של ילדים בגיל מעון/גן מועטה	שחפת ריאות

שלבקת חוגרת		אין צורך בתנאי שניתן לכסות את כל הפצעים. אם לא ניתן לכסות את הפצעים אז יש להרחיק עד להגלדה של כל הפצעים.
שעלת	כ-3 שבועות ממועד הופעת הסימנים. אם ניתן טיפול, עד להשלמת 5 ימים של טיפול אנטיביוטי	3 שבועות מההתחלה של התקפי השיעול האופייני או עד לאחר 5 ימים של טיפול אנטיביוטי
שפעת	החל מיממה לפני הופעת התסמינים ועד חלוף התסמינים (פרט לשיעול העלול להמשך תקופה ארוכה)	עד החלמתו ולא פחות מ-5 ימים מיום הופעת הסימנים
מחלות העוברות דרך מערכת הנשימה ו/או מגע		
המחלה	תקופת ההדבקה (יכולת הילד להדביק אחרים)	תקופת הרחקה של הילד החולה
אי קולי המייצר רעלן מסוג שיגה - E.coli producing Shiga toxin	כל עוד הילד משלשל וגם לתקופה לאחר החלמה קלינית	מתחילת המחלה עד לאחר קבלת 2 תרביות צואה שליליות
הרעלת מזון מרעלן של חיידקים	עד להחלמה	אין צורך
נגיף נורוירוס	כל עוד הילד משלשל	לא פחות מ 48 שעות מהפסקת השלשול וההקאות
סלמונלה (מסוג שאינו טיפי)	כל עוד הילד משלשל ולפעמים לתקופה לאחר מכן	מתחילת המחלה ועד לא פחות מ-24 שעות לאחר הפסקת השלשול
סלמונלה טיפי	כל עוד הילד משלשל וגם לתקופה לאחר ההחלמה הקלינית	מתחילת המחלה ועד לאחר קבלת 3 תרביות צואה שליליות
קמפילובקטר	כל עוד הילד משלשל	מתחילת המחלה ועד לא פחות מ-24 שעות לאחר הפסקת השלשול
שיגלה	כל עוד הילד משלשל	מתחילת המחלה ועד לא פחות מ-24 שעות לאחר הפסקת השלשול
שלשולים ללא גורם מזוהה	כל עוד הילד משלשל	מתחילת המחלה ועד לא פחות מ-24 שעות לאחר הפסקת השלשול
תולעים או טפילים	כל עוד לא הושמדו התולעים וביציהן	אין צורך בהרחקת הילד אך יש לוודא שמקבל טיפול מתאים
דלקת כבד נגיפית A	החל משבועיים לפני הופעת סימני המחלה עד שבוע לאחר הופעת הצהבת	עד להחלמה קלינית אבל לא פחות משבוע מיום הופעת הצהבת

מחלות עור המדבקות דרך מגע ישיר עם גורם הזיהום		
תקופת הרחקה של הילד החולה	תקופת ההדבקה (יכולת הילד להזביק אחרים)	המחלה
עד לאחר 24 שעות של טיפול אנטיביוטי מתאים והעדר של פצעים פתוחים ומפרישים שלא ניתן לכסותם	כל עוד קיימים פצעים מפרישים בעור	אימפיטיגו
לאחר סיום טיפול מתאים	מהופעת תסמיני הגרד ועד לקבלת טיפול מתאים המשמיד קרציות וביציהן	גרדת
עד חלוף מלא של סימני המחלה, בדגש על ההפרשות	תלויה בסיבה לדלקת, בדרך כלל קצרה	דלקת עיניים עם הפרשות
אין צורך להרחיק הילד	מהופעת תסמיני הגרד ועד לקבלת טיפול מתאים להשמדת הכינים וביציהן	כינמת הראש
אין צורך להרחיק הילד.	לא ברור	מולוסקום מדבקת Molluscum Contagiosum
עד תחילת הטיפול מתאים. אין צורך בהרחקה כאשר הילד מקבל טיפול תרופתי מתאים	כל עוד יש ממצא קליני, ועד קבלת טיפול מתאים	פטרית הראש
יש להרחיק ילד עם פצעים מלווה בחום או שאינו שולט על הפרשות הרוק ומרייר עד חלוף סימני המחלה	מיומיים עד שבועיים	פצעים בפה עקב נגיף הרפס
מחלות המועברות באמצעות דם		
תקופת הרחקה של הילד החולה	תקופת ההדבקה	המחלה
ילד נשא נגיפים אלה רשאי לבקר במעון ובבית הספר כרגיל	העברת המחלות הללו יכולה להתרחש כאשר נגיף הנמצא בדם או בהפרשות הנשא חודר לגוף של אדם אחר דרך חתך, פצע בעור, שריטה או שפשוף של רקמות ריריות	נשאות דלקת כבד נגיפית B, C, ונשאות של HIV